

EN ÄRTMIDDAG FÖR LÄNGE SEDAN.

Utdrag ur KA-fyren 1981

Jag satt och "smuttade" på mitt punschglas under senaste ärtmiddagen vid KA 4 kamratförenings årsmöte. Då kommer från högra sidokamraten anmärkningen, som gav mig impulsen till denna lilla epistel, "det skall vara brännvin till ärtorna"! En ärtmiddag för bortåt 50 år sedan och förspelet till den, kanske kan ge jämgamla kamrater en erinrande minnesbild och våra yngre en nyttig liten jämförelse.

Vi hoppar sålunda bakåt i tiden till hösten -34 och förflyttar oss samtidigt ner till Karlshamns-Ronnebys skärgård. Det är sista dagarna på höstmanövern, ledd av major Vallgren. 3.k1 kustart:en 43 Leden väcks tidigt på morgonen för en liten terrängpromenad och roddtur för transport av kompanichefen, kn Bohlin. Efter väl utfört uppdrag börjar min återgång till de alldagliga "fanskaperna". Det börjar med att magen talar om ett s k "naturbehov". På 0-tid sker förflyttning ett 10-tal meter från "min stig", och på nästan samma korta tid är byxorna åter på plats. Stunden efter, då jag rätteligen åter skulle vara återbördad till stigen, finner jag mig istället vara på s k "10 famnar". De växer tyvärr för varje minut- och timme. Slutligen, efter att sista stunden använt den enda orienteringskunskap, som fastnat i minnet, "gå mot solen", står jag vid en strandkant.

Norrut öppna havet; åt söder något som kan vara en vik, som jag "rundat"; mot solen en landkontur ca kilometern avlägsen. Iven om förläggningssorten nu är ytterst oklar, visar onekligen kursen (solen) dit. "Långdistanssimning" hade jag lärt mig redan under musikelevsåren 1929-31; - en nog så tankeväckande historia - och minuten efter stegade jag alltså i sjön med kängorna hängande över nacken och kommissbussarongen spänd runt midjan med livremmen; kommissbyxorna satt på plats ändå liksom "skogsmatrosmössan" med "Kungl kustartilleriet".

Ungefär halvvägs började jag skarpt fundera över om jag ändå inte överskattat min simförmåga. Klädsim visade sig vara något betydligt jobbigare än jag tänkt. Plötsligt lättade emellertid "ballasten". Jag ser bussarongen ge sig på väg mot djuplodning. Både "lättad" och förbannad låter jag ännu en del av mitt dyrbara "komissarv" (efter 3-årskontraktets utgång värdesattes den avgåendes persedlar och denne fick därmed en "större" eller mindre "peng" som avskedsgåva), kängorna, gå samma väg. Åtskilligt fattigare alltså och dessutom trött och hungrig "landstiger" en stund senare en huttrande rekryt för att snart finna att han "upptäckt" en av skärgårdens karga holmar istället för den tänkta "krigsskådeplatsen".

Vid tanken på denna började jag förstås också tänka på följande av min "lilla bedrift". Att ta eller möjligen fjorton dagar "i buren" var ändå ett intet mot mitt sjunkna "komissarv". Mitt funderande bröts så småningom av motorbullret från en av våra A-slupar. Efter ett "vilt" semaforerande av mig stannade slupen en bit utanför min holme, och minuten efter var jag åter i vattnet. Innan jag hunnit många meter mot slupen, hade tyvärr den garvade båtchefen med kikarens hjälp konstaterat, att det inte var någon stor Robinson Kruse, som var på väg. Medan slupen slog "full fart" mot sitt beordrande mål, V Hästholmen, för proviantering, traskade jag åter i land till mitt avbrutna funderande - och björnbärsplöckande.

Ett par timmar senare, då jag halvt om halvt slumrat till, vaknade jag åter upp till den nu alltmera frusna och "jäckliga" verkligheten av samma A-slups handtyfon. Efter föga upplyftande tongångar och framtidsförespeglningar beordrades jag av båtchefen att efter "ombyte" anmäla mig hos "högste" chefen, som tillsammans med kompchefen intog sin middag i "chefstältet". I stället för "räfst och bestraffning", som förespeglats mig, finner jag vid min anmälan två

faderligt välkomnande chefer, som med sjökortet i hand visar min lilla simutflykt, 1200 m om jag ej missminner mig. Innan jag inbjudes sitta ner för en "välbehövlig ärtmiddag", beordras jag på stående fot till båt-gäst för de fortsatta manöverdagarna. "Skulle du falla över bord drunknar du inte i första taget", var motiveringen. Mina förlorade persedlar, som jag ondgjorde mig över, skulle jag vid första tillfälle få ersatta på 6.komps rustkammare. Medan kalfaktorn, en av de gästar jag haft mina otaliga "dueller" med under mitt "kanin-år", "skopar" upp i min ärttallrik, slukar jag redan innehållet med blicken, då ett brännvinsglas beordras fram av chefen. Något förskräckt inför den tydiligen mycket närstående första supen i livet, framhäver jag: "Egentligen super jag inte, major"! Med en underfundig blick på kalfaktorn, nu med litern i hand, pekar han mot mitt glas och beordrar "råge" för att förhindra ev förkylning. Efter 2.tallriken ärtor och likaså 2.supen, som nu betydligt lättare "hittade rätt" tillfrågades jag av de nu i mitt "vetande" visserligen höga och uppskattade men dock något av "kompisar", om kanske en 3.tallrik skulle smaka. Aven om vid det laget den värsta hungern var stillad, innebar "min kalfaktorbetjäning" skäl nog för att "acc tera". Denna gång "vinkades" emellertid flaskan bort, men i rättfärdighetens namn inte av mig. Vinken förstod jag något av, när jag full av tacksamhet (och koncentrerad potatisdryck) samlade mig för ett ställningssteg och en helomvändning vid min "sorti", som skulle slå min instruktionsofficer, ult Gråberg (ult=underlöjtnant), med häpnad om han varit närvarande. Mitt uppträdande på andra sidan tältduken beträffande fältmässigheten hade min goda instruktionspersonal istället säkert känt bättre igen. "Hur fan går du", hörde jag mig själv gång på gång, kritiserande "kläcka fram" mellan de många oavsiktliga "skyddsställningarna" i bergsknallarna fram till tältet, som jag föredrog att ligga utanför den natten. Den skulle vara helt min egen. Jag blev inte förkyld.

- "Det ska vara brännvin till ärtorna"

